

زیارت حضرت رضا(ع): آسودگی حساب قیامت

همین که پا به صحن حضور و رواق دیدارش می‌گذاری، نسیم مهر به پیشوازت می‌آید و جان و دلت را گرم در می‌گیرد، خستگی راه را از جانت می‌شوید و حیاتی نو به تو می‌بخشد.

همین که پا به صحن حضور و رواق دیدارش می‌گذاری، نسیم مهر به پیشوازت می‌آید و جان و دلت را گرم در می‌گیرد، خستگی راه را از جانت می‌شوید و حیاتی نو به تو می‌بخشد. تو در آنجا جمعیتی فشرده را می‌بینی که گرد ضریح مقدس پروانه‌وار می‌چرخند. در آنجا هرکس آرزویی در سینه دارد که با تمام وجود بر زبان می‌آورد. رضا زود راضی می‌شود حتی اگر نیازت را بر زبان نیاوری و فقط در دل سرگرم آن باشی، خواسته‌ات را می‌داند و بر می‌آورد.

خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به مناسبت شهادت امام رضا علیه‌السلام، شخصیتی ملکوتی که از مقام علمی والایی برخوردار بودند به اهمیت زیارت حضرت امام رضا(ع) اشاره کرده است که در پی می‌آید؛

این مقاله بصورت خلاصه 15 مزیت از مزایای زیارت شاه طوس امام علی بن موسی الرضا(ع) را بیان می‌کند؛

مزیت اول- زیارت حضرت رضا(ع) افضل و برتر از زیارت سیدالشهدا(ع) است.

شاه عبدالعظیم حسنی فرمود: به حضرت جواد علیه‌السلام عرض کردم که به زیارت قبر حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام مشرف شوم یا به زیارت پدرتان. فرمود: اندکی درنگ کن؛ سپس داخل اندرون شد بعد - در حالی که اشکهایش بر رخسارش جاری بود - خارج شد و ... سپس فرمود: زائران امام حسین علیه‌السلام بسیارند؛ امام زائران پدرم کمند.

در روایت دیگر فرمود: زیارت پدرم افضل است زیرا حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام را همه مردم زیارت می‌کنند؛ اما پدرم را، جز خواص شیعه زیارت نمی‌کنند. زیرا هر فرقه‌ای از شیعه، امام حسین علیه‌السلام را از جهات مختلفی از قبیل، شهادت آن حضرت، مخصوصاً فرزند بی‌واسطه حضرت زهرا علیها‌السلام بودن محترم می‌شمارند و فرق دیگر شیعه، از قبیل: کیسانیه، زیدیه، اسماعیلیه و واقفیه و... امامت حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام را پذیرفته‌اند؛ اما در این میان، حضرت رضا علیه‌السلام دارای ویژگی خاصی است که اغلب انشعابات تشیع، قبل از ایشان بوده و باقیمانده از فرق مختلف همین خواص شیعه هستند که به ولایت حضرت رضا علیه‌السلام معتقدند و شمارشان نسبت به بقیه کمتر است؛ لذا در روایات عارفانه بحقه قید شده یعنی ایشان را امام واجب‌الاطاعه بدانند.

مزیت دوم- زائر حضرت رضا علیه‌السلام از زوار تمام انبیاء و اولیا و ائمه علیهم‌السلام افضل و با ارزش‌تر است.

سلیمان بن حمص گفت: از موسی بن جعفر علیه‌السلام شنیدم که می‌فرمود: هر کسی قبر فرزندان علی را زیارت کند خداوند ثوابی معادل هفتاد حج مبرور به او عطا می‌فرماید. با تعجب گفتم: هفتاد حج مبرور؟! فرمود: آری هفتاد هزار حج. باز با تعجب گفتم: هفتاد حج مبرور؟! فرمود: آری. هفتاد هزار حج مبرور. بار دیگر با تعجب پرسیدم. فرمود: بعضی از حجه‌ها در پیشگاه خدا مقبول نمی‌شود. هر کس فرزندان را زیارت کند یا شبی در کنار قبر او به سر برد، مانند کسی است که خداوند را در عرش زیارت کند. باز با تعجب پرسیدم مانند کسی که خدا را در عرش زیارت کند؟! فرمود: آری. روز قیامت، در عرش خدا چهار نفر از پیشینیان: نوح، ابراهیم، موسی و عیسی و چهار نفر از آخرالزمان: محمد، علی، حسن و حسین علیهم‌السلام گرد خواهند آمد و بعد، این مجلس ادامه خواهد یافت. یعنی غیر از این هشت نفر دیگران هم خواهند بود.

زوار قبور ائمه علیهم‌السلام با ما، در همین جلسه شرکت خواهند داشت. بالاترین درجه و با ارزش‌ترین عطیه و عنایت، مخصوص زوار فرزندان علی بن موسی الرضا است.

مزیت سوم- برای زوار حضرت رضا علیه‌السلام ضمانت شده است که خداوند گناهان گذشته و آینده‌اش را می‌بخشد.

امام جواد فرمود: هر که قبر پدرم، حضرت رضا علیه‌السلام را در توس زیارت کند خداوند گناهان گذشته و آینده او را می‌بخشد و روز قیامت برای او منبری در مقابل منبر رسول الله صلی الله علیه و آله می‌نهد و با آسایش و آرامش بر آن منبر می‌نشیند تا خداوند به اعمال آخرین نفر از بندگان خود رسیدگی نماید.

این روایت دو جنبه دارد: 1- بخشیدن گناه، 2- آسودگی از حساب

مزیت چهارم- بخشیده شدن گناه به هر کمیت و کیفیتی که باشد.

شخصی خراسانی به حضرت رضا علیه السلام گفت: یا بن رسول الله من پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم که به من فرمود: وقتی پاره تن من در سرزمین شما دفن شود و ستاره‌ای از من در آنجا غروب کند، چگونه امانت مرا حفظ خواهید کرد؟ حضرت رضا علیه السلام فرمود: من در سرزمین شما دفن می‌شوم و پاره تن و ستاره دودمان اویم؛ سپس فرمود: بدان هر که مرا با قید معرفت به حق واجبی که خداوند از اطاعت برایم قرار داده است، زیارت کند؛ من و پدران گرامی‌ام در روز قیامت شفیع او خواهیم بود و هر که را ما شفاعت کنیم، در قیامت نجات می‌یابد - ولو کان علیه مثل وزر الثقلین الجن و الانس- گر چه به گناه جن و انس آلوده باشد.

مزیت پنجم- زیارت با معرفت، اجر هفتاد شهید

حمزة بن حمران از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که فرمود: هر که نواده مرا در توس خراسان با معرفت به حقش، زیارت کند اجر هفتاد شهید از شهدایی که در کنار رسول اکرم صلی الله علیه و آله پیکار کرده‌اند، به او داده می‌شود. عرض کردم، فدایت شوم، عرفان به حقش چگونه است؟ فرمود: یعلم انه امام مفترض الطاعة، غریب، شهید. بداند که او امام واجب الاطاعة و غریب و شهید است.

مزیت ششم- زیارت حضرت رضا علیه السلام معادل هفتاد هزار حج است

یکی از اصحاب گفت: به حضرت صادق علیه السلام گفتم: فلانی می‌گفت که به شما گفته است: من نوزده حج عمره به جا آورده‌ام؛ بعداً شما فرموده‌اید که یک حج و یک عمره دیگر به جای آور تا به اندازه یک مرتبه زیارت حضرت سیدالشهدا علیه السلام به تو اجر داده شود. امام ششم علیه السلام فرمود: اکنون بگو کدام یک نزد تو محبوبتر است بیست مرتبه به حج رفتن یا با امام حسین علیه السلام محشور شدن؟ گفتم: با امام حسین علیه السلام محشور شدن محبوبتر است. فرمود: پس به زیارت امام حسین علیه السلام برو.

با بررسی به روایت، زیارت امام حسین علیه السلام معادل تا هزار حج هم وارد شده است.

در روایتی از عایشه نقل شده است که پیامبر اکرم فرمود: کسی که حسین را زیارت کند نود حج از حجهای رسول الله صلی الله علیه و آله و عمره‌اش به او داده می‌شود. اما توجه داشتید که زیارت حضرت رضا علیه السلام صد هزار حج ثواب داشت.

مزیت هفتم- به نحو شگفت انگیزی به زوار حضرت رضا علیه السلام که عارف به حق او باشند ثواب و پاداش داده می‌شود.

اباصلت هروی روایت می‌کند از حضرت رضا علیه السلام که فرمود: به خدا قسم هیچ یک از ما خانواده نیست؛ مگر اینکه کشته شود یا شهید می‌گردد. پرسیدم: آقا! شما را چه کسی می‌کشد؟ فرمود: شریترین خلق خدا به وسیله سم در زمانم؛ سپس مرا در دیار غربت دفن می‌کنند.

الا فمن زارني في غربتي كتب الله له اجر مائه الف شهيد و مائه الف صديق و مائه الف حاج معتمر (125) و مائه الف مجاهد و حشر في زمرة و جعل في الدرجات من الجنة رفيقنا. بدان که هر کس مرا در غربتم زیارت کند خداوند ثواب صد هزار شهید و صد هزار صديق و صد هزار حاجی و عمره گزار و صد هزار مجاهد می‌دهد و با ما محشور می‌شود و در درجات عالی بهشت رفیق ماست.

مزیت هشتم- آتش جهنم بر بدن زائر حضرت رضا علیه السلام حرام و ثواب زیارتش بهشت برین است.

علي بن مهزيار گفت: به حضرت جواد علیه السلام گفتم: پاداش زائر حضرت رضا علیه السلام چیست؟ فرمود: الجنة و الله به خدا قسم بهشت. عن عبدالعظيم الحسني قال: سمعت ابا جعفر الثاني يقول: ما زار ابي احد فاصابه اذي من مطر او برد او حر الا حرم جسده علي النار. شاهزاده عبدالعظيم حسني گفت: از حضرت جواد شنیدم که می‌فرمود: هیچ کس به زیارت پدرم نمی‌رود که گرفتار ناراحتی از قبیل: باران یا سرما و یا گرما شود؛ مگر اینکه خداوند بدنش را بر آتش جهنم حرام می‌کند. خدایا! به ما توفیق زیارت و قبول آن را عنایت فرما

مزیت نهم- قیامت که هیچ کس به یاد دیگری نیست؛ حضرت رضا علیه السلام در تلاش نجات زائر خویش است.

در مواقع قیامت سه جاست که هیچ کس به یاد دیگری نیست؛ و فقط به موارد زیر می‌اندیشد. 1- میزان عمل: عاقبتش به خیر

خواهد بود یا نه؟ 2- چگونگی عبور از صراط: از صراط خواهد گذشت یا سقوط خواهد کرد؟ 3- تحویل گرفتن نامه عمل: نامه اعمالش به دست چپش داده خواهد شد یا به دست راستش؟ حضرت رضا علیه السلام فرمود: من در این موارد خطرناک به داد زوارم خواهم رسید و از آنان شفاعت خواهم کرد. قال الرضا عليه السلام: من زارني علي بعد داري اتيعته يوم القيامة في ثلاث مواطن حتي اخلصه من احوالها. اذا تطايرت الكتب يمينا و شمالا، عند الصراط و عندالميزان. حضرت رضا علیه السلام فرمود: هر کس مرا در این فاصله دوری که دارم - زیارت کند روز قیامت سه جا به دادش می‌رسم و او را از شدت آن سه مورد آسوده می‌کنم: 1- هنگامی که نامه‌های اعمال به دست راست یا چپ تحویل داده می‌شود. 2- هنگام عبور از صراط 3- هنگام سنجش اعمال.

مزیت دهم- آسودگی حساب قیامت

بخش اول این روایت، در مزیت سوم که آمرزنده گناه گذشته و آینده بود، ذکر شد؛ اما در این قسمت بر محاسبه نشدن و آسودگی از حساب تکیه شده است که قبلا ذکر شد منبری برایش می‌نهند تا خدا از حساب خلاص فارق شود.

ابراهیم جعفری از مهران چنین نقل کرده است که گفت: به خدمت حضرت جواد علیه السلام رسیدم و سؤال کردم: کسی که پدر شما را در توس زیارت کند، چه امتیازی دارد؟ فرمود: هر که قبر پدرم را در توس زیارت کند، خداوند گناهان گذشته و آینده‌اش را می‌آمرزد.

مزیت یازدهم- زیارت حضرت رضا علیه السلام غم را از دل زائر می‌زداید.

قال رسول الله صلي الله عليه و آله: ستد فمّن بضعة مني بخراسان مازارها مكروب الا نفس الله كربته و لا مذنّب الا غفر الله ذنوبه. رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: بزودی پاره‌ای از تن من در خراسان دفن می‌شود، هیچ غمگینی او را زیارت نمی‌کند مگر اینکه خدا غم از دلش بزداید و هیچ زائر گنهکاری مگر اینکه خدای تعالی گناهانش را بیامرزد.

بنابراین در این دریای تلاطم زندگی پیوسته طوفانهای غم و اندوه زندگی او را در معرض خط قرار می‌دهد، حضرت رضا علیه السلام را با معرفت باید زیارت کرد تا وجود انسان از این طوفانها رها و دل از غم و صفات ناپسند زدوده و توشه‌ای برای سفر آخرت فراهم شود.

مزیت دوازدهم- شفاعت در انتظار زائران علی بن موسی الرضا علیه السلام است.

امام صادق علیه السلام فرمود: احدي از اولين و آخرين نيست مگر اينکه روز قیامت، محتاج شفاعت حضرت رسول اکرم صلي الله عليه و آله است. پس همه محتاج شفاعت هستند؛ اما طبق آیه ولا یشفعون الا لمن ارتضي؛

حضرت رضا علیه السلام فرمود: لا یشفعون الا لمن ارتضي دينه، شفاعت نمی‌کنند مگر کسانی را که خدا دین و آیین آنها را بپسندد.

زیارت حضرت رضا علیه السلام موجب می‌شود که آن حضرت از زائرانش شفاعت کند.

حسین بن فضال از پدر خود نقل کرده است که گفت: از حضرت رضا علیه السلام شنیدم که فرمود: مرا با سم خواهند کشت و در سرزمین غربت دفن خواهم شد. این که می‌گویم پدرم از قول پدر بزرگوار و آباء گرامی‌اش از رسول اکرم صلي الله عليه و آله نقل کرده‌اند که فرمود: الا فمّن زارني في غربتي كنت انا و آبائي شفعاء يوم القيامة و من كنا شفعاءه نجى و لو كان مثل وزرا الثقلين. بدانید که هر کس مرا در غربتم زیارت کند، من و آباء گرامی ام روز قیامت شفیع او خواهیم بود هر کس که ما را از او شفاعت کنیم نجات می‌یابد اگر چه آلوده به گناه جن و انس باشد.

مزیت سیزدهم- افضل زیارات

محمد بن سلیمان گفت: به حضرت جواد علیه السلام گفتم: شخصی حج واجب خود را به جا آورده پس از آن به حج عمره رفته و در مراجعت به زیارت رسول اکرم صلي الله عليه و آله نایل شده است؛ بعدا به نجف رفته، علی علیه السلام و امام موسی کاظم علیه السلام را زیارت کرده است؛ باز در همین ایام وضعش از نظر مالی به گونه‌ای است که نمی‌تواند عازم حج شود؛ حال بفرمائید به حج برود، افضل و برتر است یا به توس رفته، حضرت رضا علیه السلام را زیارت کند؟

قال یاءتي خراسان فيسلم علي ابي علي السلام افضل و لیکن ذلک في رجب، فرمود: در صورتی که در ماه رجب باشد به خراسان رفته، پدرم حضرت رضا علیه السلام را زیارت کند بهتر است.

مزیت چهاردهم- در حرم حضرت رضا علیه السلام دو رکعت نماز با شرایط خاص به جا آوردن موجب برآمدن حاجت است.

صقر بن دلف گفت: از حضرت هادی، علی بن محمد بن علی بن موسی الرضا علیه السلام، شنیدم که فرمود: هر که برآورده شدن حاجتش را از خدا بخواهد، باید غسل کرده به حرم حضرت رضا علیه السلام رود، در بالای سر آن حضرت دو رکعت نماز بخواند در قنوت نماز آنچه بخواهد - در صورتی که کار حرام یا قطع رحم و خواشاوندی نباشد - از خدا بخواهد، خدای تعالی نیازش را برآورده سازد. و نیز فرمود: بارگاه ملکوتی حضرت رضا علیه السلام بقعه‌ای از بقعه‌های بهشت است که هیچ مؤمنی آن را زیارت نکند، مگر اینکه خداوند او را از آتش آزاد و وارد بهشتش نماید.

مزیت پانزدهم- مجموعه‌ای از فضایل زیارت حضرت رضا علیه السلام به قول و بیان خود آن امام علیه السلام.

باید توجه داشت که فضایل زیارت امام هشتم علیه السلام به عناوین پانزده‌گانه مذکور محدود نمی‌شود و زیارت آن حضرت فضایل بسیاری دیگر نیز دارد که در این مختصر نمی‌گنجد.

حضرت رضا علیه السلام فرمود: هر که به زیارت من رهسپار شود و عارف به حق من باشد، دعایش مستجاب و گناهانش بخشوده می‌شود.

هر که مرا در این بقعه زیارت کند مثل کسی است که رسول الله صلی الله علیه و آله را زیارت کرده باشد در روز قیامت من و آباء گرامی‌ام شفیع او خواهیم بود.

و هذه البقعة روضة من رياض الجنة و مختلف الملائكة لايزال فوج ينزل من السماء و فوج يصعد الي ان ينفخ في الصور، بارگاه من باغی از باغهای بهشت و محل رفت و آمد فرشتگان است که مرتباً فوج فوج تا روز قیامت از آسمان نزول می‌کنند و فوجی دیگر به آسمان صعود می‌نمایند.

* فضیلت دو رکعت نماز در حرم قدس حضرت رضا علیه السلام

اباصلت هروی گفت: حضرت رضا علیه السلام می‌فرمود: من بزودی مظلومانه با سم کشته می‌شوم و قبرم کنار قبر هارون خواهد بود خداوند تربت مرا محل رفت و آمد شیعیان و اهل بیتم قرار خواهد داد؛ هر که مرا در غربتم زیارت کند، بر من واجب خواهد شد که در روز قیامت او را زیارت کنم.

قسم به آن کسی که محمد صلی الله علیه و آله را گرامی داشته و او را میان جهانیان به نبوت برگزیده است؛ هر کس در کنار قبرم دو رکعت نماز بگذارد خداوند گناهانش را می‌آمرزد.

زائران قبر من در روز قیامت گرامی‌ترین وارد شوندگان بر خدای تعالی هستند هر مؤمنی که مرا زیارت کند و در راه زیارت قطره‌ای از آسمان بر صورتش بچکد، خداوند بدنش را بر آتش جهنم حرام می‌کند.

* سخنان معصومین(ع) درباره امام علی بن موسی الرضا(ع)

1. رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

&171#ستدفن بضعة مني بخراسان ما زارها مكروب الا نفس الله كربته ولا مذنب الا غفر الله ذنوبه.»

پاره تن من در خراسان دفن خواهد شد، هیچ گرفتار و گنه‌کاری او را زیارت نکند جز این که خداوند گرفتاری او را برطرف سازد و گناهانش را ببخشد.

2. امام رضا علیه السلام:

&171#ان لكل امام عهدا في عنق اوليائه و شيعته و ان من تمام الوفاء بالعهد و حسن الاداء زيارة قبورهم.»

هر امام و رهبری، عهد و میثاقی بر پیروان و دوستدارانش دارد و همانا یکی از اعمالی که نمایانگر وفاداری و ادای میثاق است، زیارت آرامگاه آنان است.

3. امام رضا عليه السلام:

&171#; اللهم انك تعلم اني مكره مضطر فلا تؤاخذني كما لم تؤاخذ عبدك و نبيك يوسف حين وقع الي ولاية مصر»

بار خدايا تو مي داني كه من بر پذيرفتن ولايتعهدي مامون مجبور و ناچارم پس مرا مؤاخذه مكن همان گونه كه بنده و پيامبرت يوسف را به هنگام پذيرفتن حكومت مصر مؤاخذه نكردي.

4. امام رضا عليه السلام:

&171#; قد علم الله كراهتي لذلك، فلما خيرت بين قبول ذلك و بين القتل اخترت القبول علي القتل»

ريان گوید: به حضرت رضا عليه السلام عرض كردم مردم مي گویند شما با اين كه اظهار بي رغبتي به دنيا مي كنيد ولايتعهدي را پذيرفته ايد؟ امام فرمود: خداوند خود مي داند كه من اين امر را ناپسند مي داشتم ولي چون بين پذيرش آن و مرگ مخير شدم، قبول آن را بر مرگ ترجيح دادم.

5. امام رضا عليه السلام:

&171#; من زارني علي بعد داري و مزاري اتيته يوم القيامة في ثلاثة مواطن حتي اخلصه من احوالها اذا تطايرت الكتب يمينا و شمالا وعند الصراط و عند الميزان»

كسي كه با دوري راه سرا و مزارم را زيارت كند، روز قيامت درسه جا [براي دستگيري] نزد او خواهم آمد و او را از بيم و گرفتاري آن موقفها رهايي خواهم بخشيد: هنگامي كه نامه ها [اي اعمال] به راست و چپ پراكنده شود، نزد صراط و نزد ميزان [هنگام سنجش اعمال].

6. امام رضا عليه السلام:

&171#; من زارني و هو يعرف ما اوجب الله تعالى من حقي و طاعتي فاناو آبائي شفعاؤه يوم القيامة و من كنا شفعاؤه نجي»

هر كه مرا زيارت كند در حالي كه حق و طاعت مرا كه خدا بر او واجب كرده بشناسد، من و پدرانم در روز قيامت شفيع او هستيم و هر كه ما شفيع وي باشيم نجات يابد.

7. امام رضا عليه السلام:

&171#; اني ساقتل بالسم مظلوما فمن زارني عارفا بحقي... غفر الله ما تقدم من ذنبه و ما تاخر»

من به زودي مظلومانه با سم به قتل خواهم رسيد. پس هر كه با شناخت حق من زيارتم كند خداوند گناهان گذشته و آينده او را ببخشايد.

8. امام رضا عليه السلام:

&171#;... و هذه البقعة روضة من رياض الجنة و مختلف الملائكة لا يزال فوج ينزل من السماء و فوج يصعد الي ان ينفخ في الصور»

اين بارگاه بوستاني از بوستان هاي بهشت است، و محل آمد و شد فرشتگان آسمان، و همواره گروه هاي از ملائكه فرود مي آيند و گروه هاي بالا مي روند تا وقتي كه در صور دميده شود.

9. امام رضا عليه السلام:

&171#; و قد اكرهت و اضطررت كما اضطر يوسف و دانيال عليهما السلام اذ قبل كل واحد منهما الولاية من طاغية زمانه، اللهم لا عهد الاعهدك و لا ولاية الا من قبلك فوفقني لاقامة دينك و احياء سنة نبيك...»

من [به این کار] واداشته شدم و ناچار گشتم، چنان که یوسف ودانیال علیهما السلام مجبور شدند چه هر یک از آن دو، ولایت را از خودکامه زمان خویش پذیرفتند، خدایا پیمانی نیست مگر پیمان تو و ولایتی نیست مگر از سوی تو، پس مرا در برپا داشتن دینت وزنده کردن سنت پیامبرت توفیق رسان.

10. امام رضا علیه السلام:

«قد نهانی الله عز و جل ان القی بیدي الي التهلكة فان کان الامر علی هذا... اقبل ذلک علی انی لا اولی احدا و لا اعزل احدا و لانقض رسما و لا سنة»

خداوند مرا بازداشته از این که خویش را با دست خود به نابودی افکنم، پس اگر قرار چنین است آن را می پذیرم به شرط آن که نه کسی را به کار گمارم و نه کسی را از کار کنار گذارم و نه رسم و سنتی را نقض کنم.